

רשומות

הצעות חוק

16 באוקטובר 1983

1643

ט' בחשוון התשמ"ד

צמוד

14	חוק הביטוח הלאומי (תיקון מס' 51), התשמ"ד-1983
17	חוק להארכת תוקף של תקנות-שעת-חירום (רישום ציוד וגיוס), התשמ"ד-1983
18	חוק הנכים (תגמולים ושיקום) (תיקון מס' 13), התשמ"ד-1983
19	חוק להארכת תקפן של תקנות שעת חירום (שיפוט בעבירות שבוצעו בלבנון על ידי מבקרים מישראל) (תיקון מס' 3), התשמ"ד-1983

חוק הביטוח הלאומי (תיקון מס' 51), התשמ"ד — 1983

1. סעיף 17א לחוק הביטוח הלאומי [נוסח משולב], התשכ"ח—1968¹ (להלן — החוק העיקרי) — בטל.	<p>ביטוח
סעיף 17א</p>
2. בסעיף 111 לחוק העיקרי, בסעיפים קטנים (ב) ו-(ג), במקום "136(ב)" יבוא "136(א)".	<p>תיקון
סעיף 111</p>
3. בסעיף 135(ב) לחוק העיקרי, במקום סעיף קטן (ב) יבוא: "(ב) הוראת סעיף קטן (א) תחול גם על גימלת כסף ששולמה באמצעות בנק או בנק הדואר, במשך שלושים ימים מיום ששולמה; ואולם רשאי הבנק או בנק הדואר, לפי העניין, לנכות מהגימלה כל חוב שיש לזכאי לגימלה כלפיו."	<p>תיקון
סעיף 135</p>

דברי הסבר

לפי פסק דין של בית משפט או של בית דין מוסמך.

(ב) הזכאי לקיצבה שעקב מצבו הנפשי או הגופני אינו יכול לגבותה, תשולם קיצבתו במשך תקופה שלא תעלה על שנה, לאחד מבני משפחתו; "בן משפחה", לענין סעיף זה — בן-זוגו של הזכאי, ילדו או הורהו, ובהעדר כל אלה — נכדו.

(ג) זכות לגימלת כסף לפי חוק זה אינה עוברת בירושה."

מרבית הגימלאות לפי החוק משתלמות באמצעות בנקים או באמצעות בנק הדואר. עם העברת התשלום לחשבוננו של מקבל הגימלה חדל התשלום להיחשב כגימלה וניתן לעקל את הגימלה מיד לאחר העברתה לבנק, כדי למנוע עיקול התשלום שמועבר לבנק מצד כי במשך שלושים ימים מיום העברת התשלום לבנק — לא ניתן יהיה לעקלו, למעט ניכוי חוב שיש למקבל הגימלה כלפי אותו בנק שאליו מעברת הגימלה. מטרת תיקון זה לאפשר למקבל הגימלה להשתמש בתשלום למחייצו. במקום ההוראות שסעיף קטן (ב) הקיים באו הוראות אחרות ששולבו בסעיף 136, כמוצע בסעיף 4 להלן.

סעיף 1 סעיף 17א לחוק העיקרי אמר:

"תשלום לבן-זוג במישרין

17א. זכאי אדם לתוספת תלויים בעד בן-זוגו, רשאי המוסד לשלם במישרין את התוספת לבן-זוגו, אם בן-הזוג ביקש זאת ולתקופה שביקש."

הוראת זו חלה רק לגבי מקבל קיצבת זיקנה, הזכאי לתוספת תלויים בעד בן-זוגו. בסעיף 4 להלן מוצע להרחיב הוראה זו, כך שהיא תחול גם על קיצבת נכות, ולהעבירה לפרק ז' בחוק העיקרי, שעניינו הוראות כלליות בנוגע לגימלאות.

סעיף 2 סעיף 111 לחוק העיקרי, בסעיפים קטנים (ב) ו-(ג), מאזכרת התוראה שבסעיף 136(ב) לחוק העיקרי שעניינה מינוי מקבל קיצבה לפי החוק העיקרי, החלפת האיזכור מתבקשת מהחלפת סעיף 136 כמוצע בסעיף 4 להלן.

סעיף 3 סעיף 135 לחוק העיקרי קובע לאמור:

"איפור להעביר זכות לגימלה

135. (א) זכות לגימלת כסף אינה ניתנת להע"ברה, לערבות או לעיקול בכל דרך שהיא אלא לשם תשלום מזונות המגיעים מהזכאי לגימלה

1 ס"ח התשכ"ח, עמ' 108; התשמי"ג, עמ' 154.

4. במקום סעיף 136 לחוק העיקרי יבוא:

החלפת
סעיף 136

ימינו מקבל
גימלה

136. (א) נוכח המוסד כי הזכאי לגימלה או האדם שלידי צריכה הגימלה להינתן, אינו יכול לגבותה, או כי מתן הגימלה לידי כל אחד מאלה אינו לטובת הזכאי או לטובת האדם שבשבילו היא ניתנת, רשאי המוסד למנות את מי שבהחזקתו או בהשגחתו נמצא הזכאי, או אדם אחר בתנאים שקבע המוסד, כמקבל הגימלה ולשלם לו את הגימלה, כולה או חלקה, והכל בתנאים שייראו למוסד.

(ב) לא ימונה אדם כמקבל גימלה לפי סעיף קטן (א) אלא אם כן -

(1) נמסרה הודעה על כך חמישה עשר ימים מראש לזכאי לגימלה, ואם הגימלה שולמה כבר לאדם אחר שמונה לפני כן כמקבל גימלה - גם לאותו אדם, ולאדם שבדעת המוסד למנותו כמקבל הגימלה;

(2) האדם שבדעת המוסד למנותו הודיע למוסד כי הוא מסכים למינוי.

(ג) שולמה גימלה למי שמונה לפי סעיף זה כמקבל הגימלה, יראו את התשלום כתשלום לזכאי.

הוספת סעיפים
136 ו-136א

5. אחרי סעיף 136 לחוק העיקרי יבוא:

התשלום
לכוננו

136א. זכאי אדם לתוספת תלויים בעד בן-זוגו, רשאי המוסד לשלם את התוספת במישרין לבן-הזוג, אם בן-הזוג ביקש זאת ולתקופה שביקש.

דברי הסבר

סעיף 4 סעיף 136 לחוק העיקרי קובע לאמור:

"השימוש בגימלה ופיקוח על כך

(א) המקבל גימלה לפי חוק זה בשביל אדם אחר חייב להשתמש בה לטובת אותו אדם.

(ב) ראה אפטרופוס של הזכאי לגימלה, או האדם שלטובתו ניתנת הגימלה, כולה או מקצתה, או אפטרופוס, או הרשות המקומית של מקום מגוריו, או המוסד, או כל גוף אחר שנקבע על ידי השר בצו, כי מתן הגימלה כולה או מקצתה לידי הזכאי לה איננו לטובתו או שאיננו לטובת האדם שבשבילו או בזכותו היא ניתנת, רשאים הם לבקש מבית הדין לעבודה להורות כי הגימלה תינתן לידי אדם שבית הדין ימנה לכך; ואם נוכח בית הדין לעבודה כי יש יסוד לבקשה רשאי הוא לעשות כן ולהורות לאותו אדם בדבר השימוש בגימלה לטובת הזכאי או לטובת אדם שבשבילו או שבזכותו היא ניתנת."

מהנסיון שהצטבר במשך השנים בהפעלת הוראות

סעיפים 135(ב) ו-136 הקיימים בחוק העיקרי, התברר כי יש לפשט את ההליכים הקבועים למינוי מקבל קיצבה במקרים בהם הזכאי אינו יכול לגבות את הגימלה בעצמו או בהם מתן הגימלה לידי מקבל הגימלה אינו לטובתו או לטובת האדם שבשבילו היא ניתנת.

מוצע שבמקום הגשת בקשה לבית הדין למינוי מקבל קיצבה, דבר הגורם לעומס רב בבתי הדין ומשהה לעתים אף את תשלום הגימלה עד למתן החלטת בית הדין, יהיה המוסד רשאי למנות את מקבל הקיצבה. מסירת הודעה מוקדמת לזכאי ולמקבל הגימלה שבדעת המוסד למנותו יהיו תנאי מוקדם למינוי מקבל הגימלה.

לפי סעיפים 7 ו-8 המרצעים, כל הרואה עצמו נפגע מהחלטת המוסד יהיה רשאי לערער עליה בפני בית הדין לעבודה.

סעיפים 5 ו-6 ראה דברי הסבר לסעיף 1. המוצע:

תשלום לקיבוץ
או למושב
שיתופי

136. ב. (א) היה הזכאי לגימלה, או האדם שבעדו היא משתלמת, חבר קיבוץ או חבר מושב שיתופי, תשלום הגימלה, לפי בקשתו, לידי מזכירות הקיבוץ או המושב השיתופי, לפי העניין.

(ב) האמור בסעיף קטן (א) יחול גם לגבי הורה או ילד של חבר שנפטר, אם ההורה או הילד מתגוררים בקיבוץ או במושב השיתופי, או — אם כל החוקים היא על חשבון הקיבוץ או המושב השיתופי — אף אם אינם מתגוררים שם.

6. במקום סעיף 137 לחוק העיקרי יבוא:

החלפת
סעיף 137

137. (א) נמצא זכאי לקיצבה במוסד וגוף ציבורי שהשר קבע בצו נושא ביותר ממהצית הוצאות החזקתו בו, תשלום הקיצבה בחלקה לזכאי ובחלקה לגוף הציבורי; היו לזכאי תלויים — ישולם להם חלק מהקיצבה.

"חלוקת
קיצבה של
זכאי הנמצא
במוסד

(ב) השר יקבע בתקנות, באישור ועדת העבודה והרווחה של הכנסת, כללים ותנאים לחלוקת הקיצבות, לרבות שיעורי חלוקת הקיצבות לסוגיהן, ובלבד שלזכאי לקיצבה ישולם חלק ממנה שאינו נמוך מסכום השווה ל-20% מקיצבת יחיד מלאה כמשמעותה בסעיף 127 לז.

(ג) השר רשאי להחיל בתקנות את התוראות בדבר חלוקת הקיצבות שקבע לפי סעיף קטן (ב), כולן או חלקן, בשינויים ובתנאים שקבע, גם על זכאי לקיצבה הנמצא במוסד על פי הפניה של משרד ממשלתי.

דברי הסבר

הוא שההורה או הילד מתגוררים בקיבוץ או שכל החוקים היא על הקיבוץ או המושב השיתופי אף אם אינם מתגוררים שם, או אם מינהלת המושב השיתופי התחייבה לשאת בכל הוצאות החזקתם.

לענין זכאי הנמצא במוסד מוצע, שבמקום להעביר את כל הגימלה לידי מינהלת המוסד, יועבר רק חלק מהגימלה לידיה, ובלבד שגוף ציבורי שהשר יקבע בצו נושא במהצית הוצאותיו של הזכאי לגימלה, או מי שבעדו היא משתלמת.

שיעורי חלוקת הקיצבות לסוגיהן ייקבעו בתקנות, ובלבד שלזכאי לקיצבה ישולם חלק ממנה, שאינו נמוך מסכום השווה ל-20% מקיצבת יחיד מלאה.

הוראות אלה או חלקן ניתן להחיל בתקנות גם לגבי זכאי הנמצא במוסד על פי הפניה של משרד ממשלתי, אף אם המשרד אינו נושא ביותר ממהצית הוצאות החזקתו במקום.

לסעיפים 136 ו-137 המוצעים:

סעיף 137 לחוק העיקרי קובע לאמור:

"תשלום למקום מאושר

137. נמצא הזכאי לגימלה או האדם שבעדו היא משתלמת במקום שאושר לכך על ידי השר, בין דרך כלל ובין במיוחד, ובתנאים שאושרו על ידי המוסד, וכל החוקים על אותו מקום, יכול שתינתן הגימלה למינהלת המקום.

עד כה אושרו לענין סעיף זה קיבוצים ומושבים שיתופיים וכן מספר בתי זקנים ומוסדות סיעודיים. מוצע לייחד סעיף נפרד בחוק לגבי תשלום הגימלה לזכאים ולמשפחות שיתופיים. התנאים להעברת התשלום לקיבוץ או למושב השיתופי הם שהזכאי שהוא חבר קיבוץ או מושב שיתופי ביקש להעביר את הגימלה. אם הזכאי הוא הורה של חבר קיבוץ או המושב השיתופי או ילדו של מי שהיה חבר הקיבוץ או המושב השיתופי התנאי להעברת הגימלה

תיקון
סעיף 230

7. בסעיף 230 (א) לחוק העיקרי, אחרי פסקה (6) יבוא:

"(7) של אדם הרואה עצמי נפגע עקב החלטת המוסד לפי סעיף 136."

תיקון
סעיף 231

8. בסעיף 231 (א) לחוק העיקרי, במקום פסקה (6) יבוא:

"(6) אדם כאמור בסעיף 230 (א) (6) או (7);"

תחילה

9. תחילתו של חוק זה שלושים ימים מיום פרסומו.

דברי הסבר

עצמו נפגע מהחלטת המוסד לערער עליה בפני בית
הדין לעבודה.

סעיפים כאמור בסעיף 4 המוצע, מתעורר הצורך
7 ו-8 עם מתן סמכות למוסד למנות מקבל קיצבה,
להוסיף בסעיפים 230 ו-231 את זכותו של מי שרואה

חוק להארכת תוקף של תקנות-שעת-חירום (רישום ציוד וגיוסו), התשמ"ד-1983

1. תוקפן של תקנות-שעת-חירום (רישום ציוד וגיוסו), התשי"ז-1956, מוארך בזה
עד יום כ"ט בכסלו התשמ"ז (31 בדצמבר 1986).

2. תחילתו של חוק זה ביום כ"ה בטבת התשמ"ד (31 בדצמבר 1983).

תחילה

דברי הסבר

התשמ"ד (31 בדצמבר 1983). מאחר שגיוס ציוד יוסיף
להיות חלק בלתי נפרד של התערכות הבטחונית תקופה
ממושכת, מוצע להאריך את תוקפן של התקנות עד
ליום כ"ט בכסלו התשמ"ז (31 בדצמבר 1986).

תקנות בענין רישום ציוד וגיוסו, הקובעות את
הדרך לגיוס ציוד במסגרת ההערכות הבטחונית, הות-
קנו לראשונה בשנת התשי"א, לאחר מכן הותקנו
שנית בהיקף מורחב בשנת התשי"ז, ומאז הוארך תוקפן
מפעם לפעם; התוקף של התקנות יפוג ביום כ"ה בטבת

1 ק"ת התשי"ז, צמ' 339; ס"ה התשל"א, צמ' 156; התשל"ב, צמ' 46; התשל"ג, צמ' 80; התשמ"א, צמ' 122.

חוק הנכים (תגמולים ושיקום) (תיקון מס' 13), התשמ"ד—1983

1. אחרי סעיף 7ב לחוק הנכים (תגמולים ושיקום), התשי"ט—1959 [נוסח משולב] י, יבוא:

תוספת סעיפים
17 עד 77

ג. נכה בן 55 שנים או יותר, שדרגת נכותו אינה פחותה מ-50%, והיא נכות משולבת של תפקודי ההליכה וההליכה, מסוג שנקבע בתקנות, אשר חלה במחלה שאינה קשורה בנכותו שהיא מחלה של מערכת העצבים, של הלב או של כלי הדם ושנקבעה בתקנות, תשולם לו תוספת לתגמוליו בהתאם לגילו, בשיעורים ובתנאים שייקבעו בתקנות, ובלבד שסך כל תגמוליו עם התוספות לפי חוק זה, למעט לפי סעיף 7א(א) ולפי סעיף 7ד, לא תעלה על השכר הקובע.

"תוספת לנכה
חולה בגיל 55
יותר

ד. נכה בן 50 שנים או יותר, שנתקיימו בו הוראות סעיף 7ג ואשר פרש כליל מעבודתו או ממשלה ידו, ורופא שמינה שר הבטחון קבע באישור קצין תגמולים, שאינו מסוגל לעבוד בעבודה כלשהיא או לעסוק במשלה יד כלשהיא, תשולם לו תוספת לתגמוליו בהתאם לגילו, שלא תעלה על 37% מן המשכורת המשתלמת לעובד המדינה שדרגת משכורתו היא ט"ו של הדירוג האחד, והכל בשיעורים ובאופן שייקבעו בתקנות.

תוספת מיוחדת
עקב פרישה
מוקדמת

ה. סעיפים 7ג ו-7ד לא יהולו על נכה המקבל תגמולים לפי סעיף 6 או לפי סעיף 7(א) עד (ג), וכן על נכה המקבל תגמול לפי סעיף 43(ב) (1) והתקנות על פיו.

סייג

2. תחילתו של חוק זה ביום ח' בניסן התשמ"ב (1 באפריל 1982).

תחילה

דברי הסבר

לסעיף 7ג המוצע:

יש מקרים שזכאים שדרגת נכותם היא מעל 50% והיא נכות משולבת של תפקודי ההליכה והיציבה, לוקים בנוסף לכך במחלה שאינה קשורה לנכותם. נכים אלה, ככל שגילם עולה, סובלים מקושי מיוחד נוסף בניהול חייהם היומיומיים, כאשר המחלה היא ממחלות מסוימות של מערכת העצבים, של הלב או של כלי הדם.

מוצע כי נכים אלה יהיו זכאים לתוספת לתגמוליהם, שתיקבע בתקנות בהתאם לגילם, ובתנאי שסך כל התגמולים של נכה עם התוספות האחרות לפי החוק, לא יעלה על "השכר הקובע"; כיום, השכר הקובע הוא 84% מסך כל המשכורת המשתלמת לעובד המדינה בדרגה י"ד של הדירוג האחד.

לסעיף 7ד המוצע:

יש שנכה כאמור לעיל נאלץ לפרוש מעבודתו לפני המועד המקובל, ובכך נפגעות זכויותיו הקשורות בפרישה מעבודה. מוצע כי במקרה כזה הוא יהיה זכאי לתוספת לתגמוליו.

לסעיף 7ה המוצע:

לפי סעיפים 6, 7 ו-43(ב) (1) לחוק העיקרי, נכה שהוא מחוסר פרנסה או נצרך או מקבל טיפול רפואי ואינו מסוגל לעבוד, זכאי בשל מצבו לתגמול שהוא גבוה יותר מהתגמול הרגיל. לפיכך מוצע שהתוספות בשל גיל או פרישה מוקדמת לא יינתנו לנכים אלה.

1 ס"ח התשי"ט, עמ' 276; התשמ"ב, עמ' 272.

חוק להארכת תקפן של תקנות שעת חירום (שיפוט בעבירות שבוצעו בלבנון על ידי מבקרים מישראל) (תיקון מס' 3), התשמ"ד-1983

1. בסעיף 1 לחוק להארכת תקפן של תקנות שעת חירום (שיפוט בעבירות שבוצעו בלבנון על ידי מבקרים מישראל), התשמ"ג-1982, במקום "כ"ד בחשון התשמ"ד (31 באוקטובר 1983) יבוא "כ"ה בניסן התשמ"ד (30 באפריל 1984)".

דברי הסבר

הצורך בקיומן של התקנות בעינו עומד. מוצע להאריך את תוקף התקנות לתקופה נוספת של ששה חדשים.

ביום 31 באוקטובר 1983 יפוג תקפן של תקנות-שעת-חירום (שיפוט בעבירות שבוצעו בלבנון על ידי מבקרים מישראל), התשמ"ג-1982.

1 ס"ח התשמ"ג, עמ' 6, עמ' 56 ועמ' 118.

